

§ 14

Tarkastuslautakunnan lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle koskien Helsingin kotihoidon järjestämistä

HEL 2017-011267 T 05 00 01

Lausunto

Tarkastuslautakunta päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon, joka koskee Helsingin kotihoidon järjestämistä:

Tarkastuslautakunta on arvioinut kotihoitoa useana vuonna. Seuraavassa esitetään keskeisimmät havainnot vuosien 2014—2017 arvioinneista.

Vuonna 2014 tarkastuslautakunta arvioi palveluihin pääsyä eräissä keskeisissä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Yksi palveluista oli ikääntyneiden kotihoito. Tuolloin arvioinnin tuloksena oli, että varsinaista kotihoitoa ja tukipalveluja on saatavilla hyvin, mutta palvelu ei kuitenkaan ole riittävää tukeakseen kotona asuvan asiakkaan omaehtoista toimintaa. Tarkastuslautakunta suositteli systemaattisempaa moniammatillista sairauksien ja ongelmien tunnistamista, palveluohjauksen lisäämistä ja kotihoidon ja sosiaali- ja lähityön palvelujen yhdistämistä. Vuoden 2016 arviointikertomuksen suositusten seurannan mukaan moniammatillisuutta ja yhteistyötä sosiaali- ja lähityön kanssa on lisätty. Palveluohjaajien ja palveluohjauksen määrä on kasvanut.

Vuonna 2015 tarkastuslautakunta arvioi muistisairaiden palveluita. Arvioinnin piirissä oli myös kotihoito. Arvioinnin mukaan lievissä muistiongelmissa voidaan hyödyntää kotihoitoa ja muistisairaita tukevia apuvälineitä, mutta sairauden edetessä kotona asuminen ei välttämättä ole turvallinen ja inhimillisesti katsoen paras vaihtoehto. Tarkastuslautakunta päätyi suosittelemaan muun muassa diagnostisoinnin varhaistamista, arjen toimintaa tukevan kuntoutuksen kehittämistä ja muistisairaille suunnatun palveluasumisen lisäämistä. Vuoden 2017 arviointikertomuksen suositusten seurannan mukaan toimenpiteet ovat toteutuneet.

Vuonna 2016 tarkastuslautakunta arvioi laajemmin kotihoidon riittävyyttä ikääntyneiden palvelutarpeeseen nähden. Arviointikertomuksessa todettiin, että kotihoidon palvelujen riittävyys tarpeisiin nähden ei aina toteudu silloin, kun ikääntyneen kunto heikkenee nopeasti. Tarkastuslautakunta antoi kolme suositusta, joista kaksi liittyi palveluasumiseen pääsyyn ja yksi suoraan kotihoitoon. Suosituksen mukaan sosiaali- ja terveystoimialan tulee ”resursoida kotihoito siten, että samat hoitajat käyvät asiakkaan luona ja aikaa on riittävästi palvelusuunnitelman mu-

12.02.2019

kaisten tehtävien suorittamiseen. Työn suunnittelussa tulee hyödyntää itseohjautuvien tiimien kokeilujen tuloksia.” Vuoden 2018 arviointikertomuksessa esitetään vuonna 2016 annettujen suositusten seurantatieto.

Vuonna 2017 tarkastuslautakunta arvioi saattohoidon riittävyttä ja laatua. Arviointi kohdistui myös kotihoitoon. Arviointikertomuksessa todettiin, että muun muassa kotihoidossa on tarvetta saattohoito-osaamisen parantamiseen ja ohjeistuksen lisäämiseen. Lautakunta suositteli muun muassa lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan saattohoitotietämyksen kehittämistä ja ohjeistuksen yhdenmukaistamista. Suositusten seuranta toteutetaan vuoden 2019 arviointikertomuksessa.

Arviointiaiheisiin voi tutustua sivustolla www.arviointikertomus.fi.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Liisa Kähkönen, johtava tuloksellisuustarkastaja, puhelin: 310 36606
[liisa.kahkonen\(a\)hel.fi](mailto:liisa.kahkonen(a)hel.fi)

Liitteet

1 ESAVIN selvityspyyntö 2.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt selvitystä ja lausuntoa Helsingin sosiaali- ja terveystoimialalta kotihoidon laatua ja sisältöä koskeviin epäkohtailmoituksiin. Selvityspyynnössä aluehallintovirasto on antanut Helsingin sosiaali- ja terveystoimialalle ja tarkastuslautakunnalle, niiden niin halutessa, mahdollisuuden antaa lausunnon Helsingin kotihoidon toiminnan järjestämisestä 28.2.2019 mennessä.

Tarkastuslautakunta järjestää kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin kuntalain 14 luvun mukaisesti. Lautakunta arvioi, ovatko valtuuston kaupungille ja kaupunkikonsernille asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko kuntalain 6 §:n tarkoittamalla tavalla määritelty kunnan toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta raportoi arvioinnin tulokset vuosittain kaupunginvaltuustolle annettavalla arviointikertomuksella.

12.02.2019

Asia/6

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Liisa Kähkönen, johtava tuloksellisuustarkastaja, puhelin: 310 36606
liisa.kahkonen(a)hel.fi

Liitteet

1   ESAVIn selvityspyyntö 2.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano